

MAKRO BAKIŞ

EYLÜL 2025

ÖDEMELER DENGESİ

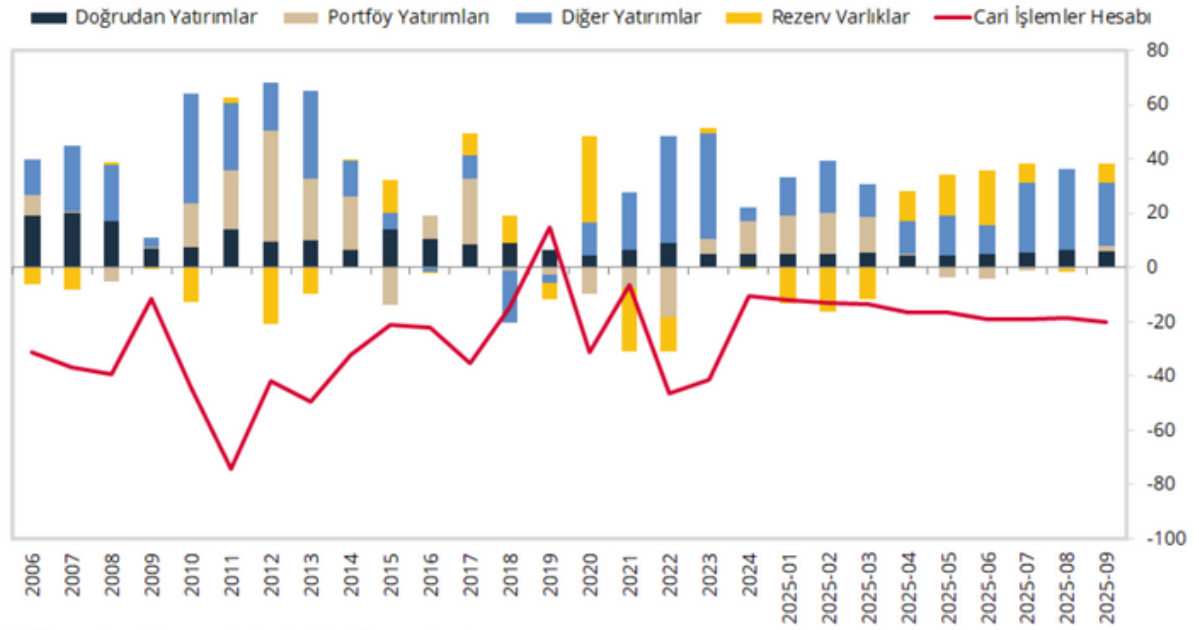

CARİ İŞLEMLER HESABI

- Eylül ayında cari işlemler hesabı 1.112 milyon ABD doları fazla kaydetmiştir. Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise 6.803 milyon ABD doları fazla vermiştir. Ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı 5.356 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.
- Yıllıklandırılmış verilere göre, Ağustos ayında cari açık yaklaşık 18,3 milyar ABD doları olurken, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret dengesi de 62,6 milyar ABD doları açık vermiştir.

FİNANS HESABI

- 2025 yılı Eylül ayı yıllıklandırılmış cari açığın finansmanına net doğrudan yatırımlar 5,7 milyar ABD doları, net portföy yatırımları 2,0 milyar ABD doları, krediler 22,8 milyar ABD doları ve ticari krediler 1,9 milyar ABD doları katkı verirken; net efektif ve mevduatlar 1,1 milyar ABD doları negatif yönlü etki etmiştir.
- Merkez Bankası döviz cinsinden net rezerv azalışı 6,8 milyar ABD doları olmuştur.

Kaynak: TCMB

DEĞERLENDİRME

Cari denge, eylül ayında 1,1 milyar dolar fazla ile piyasa beklentilerinin az da olsa altında kalırken, son 1 yılda ilk kez üst üste üç ay cari fazla verilmiş oldu. Ağustos ayında da 5,5 milyar dolar fazla vererek tüm zamanların en yüksek aylık bazda cari fazlası verilmişti.

Böylece Ocak-Eylül dönemleri arasında cari açık -15 milyar dolara geriledi. Yıllıklandırılmış cari açık ise 20,1 milyar dolar, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı da 64,8 milyar dolar olmuştur. Aynı dönemde hizmetler dengesi 62,6 milyar dolar fazla verirken, birincil ve ikincil gelir dengesi sırasıyla 17,6 milyar dolar ve 308 milyon dolar açık vermiştir.

Hizmetler dengesi kaynaklı net girişlerin eylül ayında 7,7 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği ve bu kalem altında taşımacılık hizmetleri ile seyahat kalemlinden kaynaklanan net gelirlerin sırasıyla 2,3 milyar dolar ve 6,3 milyar dolar olmuştur.

Veri setini detaylı incelediğimizde, altın ve enerji hariç cari işlemler hesabının aylık 6,8 milyar dolar, Ocak-Eylül döneminde de 33,1 milyar dolar fazla verdiğini görüyoruz. Söz konusu verinin 12 aylık dönemde de 46,6 milyar dolara ulaştığını gözlemlemekteyiz.

Mevsimsel etkilerden kaynaklı olarak son üç ayda verilen cari fazlanın, ekimde nötr seviyeye yaklaşmasının ardından yılın geri kalanında yerini cari açığa bırakacağını ve yıl sonunda cari açığımızın yaklaşık 20 milyar dolar seviyesinde olacağını düşünüyoruz. Son olarak ekim ayı Piyasa Katılımcıları Anketine göre yıl sonu cari açık tahmininin 20,8 milyar dolar ve Orta Vadeli Programa göre de 22,6 milyar dolar olduğunu hatırlatmakta fayda görüyoruz.